

NORDITUBE TECHNOLOGIES

CSŐFELÚJÍTÁS – AZ ÁSÁS A MÚLTÉ

PROVIDING SOLUTIONS

NORDITUBE TECHNOLOGIES SE

www.norditube.com

sales@norditube.com

Close Fit megoldások alakváltozó PE csövekkel

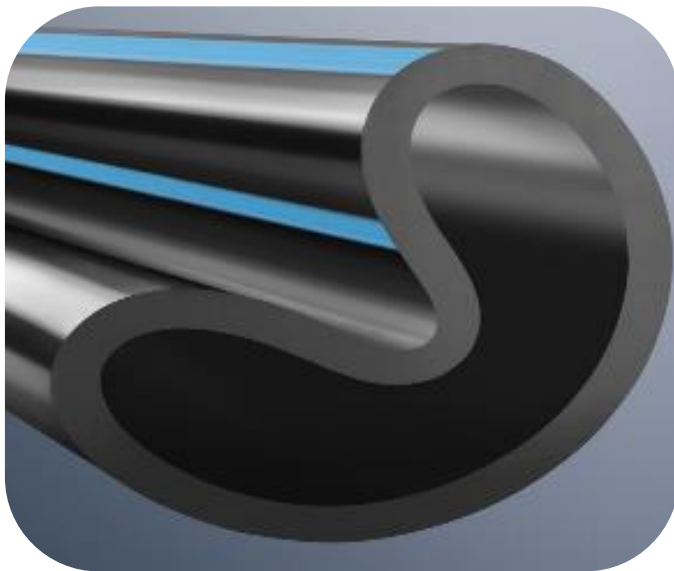
gyakorlati előnyök és esettanulmányok

Vázlat

- Bevezetés
- Definíciók – Osztályozás – Szabványok
- Technológiák
  - előzetesen deformált PE – csövek
  - PE csövek helyszíni redukciója
- Anyagok
  - r.tec Close Fit béléscső
  - anyagtulajdonságok hosszútávú vizsgálata PCCL
- Esettanulmányok:
  - Taglio projekt, Olaszország és
  - Wilhering projekt, Felső-Ausztria

NORDITUBE TECHNOLOGIÁK - AZ ÖN MŰSZAKI PARTNERE

- Vezető technológia szolgáltatása a feltárás nélküli csőfelújításra
- Innovatív rendszerek széles skálája, anyagok, felszerelés, szakemberek és műszaki segítség vásárlóinknak a világ minden részén.

Ing. Abraham Hofmann

NordiTube Technologies termékmenedzsere

- 2015. óta NordiTube Technologies termékmenedzsere
- ASI tag (Austrian Standard Institute)
- és ISO TC138/SC8 (műanyag csövek – csőrendszerek felújítása)
- 2006 –14 Általános mérnök / Projektvezető Rabmer / r.tec / Sekisui
- 2003 –06 Épületechnikai szolgáltatás NILATS GmbH
- 1996 első találkozás a Close Fit csőfelújítással egy szakmai gyakorlat során
  - Cég: Rabmer Umwelt Technik
  - Hely: Szolnok, Magyarország
  - Cső: Gáz, öntött vas ~ DN200;
  - Anyag: Rehau U-Liner

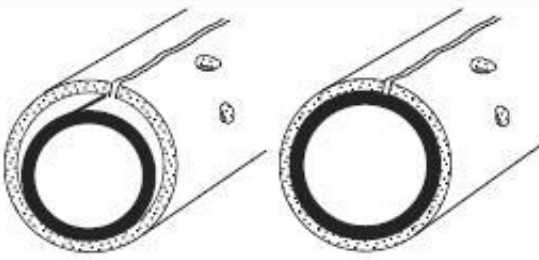
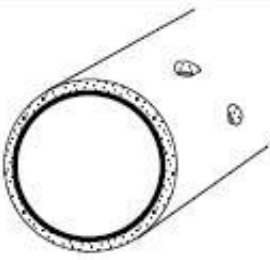

Close Fit technológia meghatározása

- Definíciók az ISO 11295 alapján:

„A csőbélelést folytonos csővel végezzük, amelynél a tényleges maximális külső átmérő kerül zömítésre vagy C alakra történő formálásra, hogy a behúzás megvalósítható legyen. A telepítés után eredeti méretére visszaformáljuk, hogy szorosan illeszkedjen a meglévő csőhöz.”

- „A” módszer:
  - A csövet gyártó üzemben formálják
- „B” módszer:
  - Helyszínen történik a csőformálás

Nyomástartó csőbélések szerkezeti osztályozása – ISO 11295

Class A		Class B	Class C	Class D
				
loose-fit	close-fit	inherent ring stiffness	relies on adhesion	relies on adhesion
Fully Structural		Semi-Structural		Non-Structural
Independent		Interactive		

A osztály	B osztály	C osztály	D osztály
NORDIPIPE			Cement burkolás
Csőbélések Close-Fit csövekkel			Epoxy bevonatolás
		COMBILINER	
		TUBETEX W	
		TUBETEX G	

Szabványok és Kézikönyvek

- ISO 11295
  - Felújításhoz és cseréhez használt műanyag csővezeték rendszerek tervezésének és alkalmazásának a besorolása és információi :
- ISO 11296 – 1 és – 3
  - Műanyag csőrendszerek földalatti, nem nyomás alatti csatorna- és szennyvízhálózatok felújítására
  - 1. rész: Általános / 3. rész: Csőbélelés close-fit csövekkel
- ISO 11297 – 1 és – 3
  - Műanyag csőrendszerek földalatti, nyomás alatti csatorna- és szennyvízhálózatok felújítására
  - 1. rész: Általános / 3. rész : Csőbélelés close-fit csövekkel
- ISO 11298 – 1 és – 3
  - Műanyag csővezeték rendszerek a felszín alatti vízellátó hálózatok felújításához
  - 1. rész: Általános / 3. rész : Csőbélelés close-fit csövekkel
- ISO 11299 – 1 és – 3
  - Műanyag csővezeték rendszerek a felszín alatti gázellátó hálózatok felújításához
  - 1. rész: Általános / 3. rész: Csőbélelés close-fit csövekkel

Szabványok és Kézikönyvek

- EN15885
  - Az esővíz- és szennyvízcsatornák felújítására, javítására és cseréjére vonatkozó technikák osztályozása és jellemzői
- DVGW GW320-2
  - Gáz- és ivóvízvezetékek felújítása PE-csőbehúzással gyűrűs tér habarccsal történő beinjektálása nélkül - Követelmények, minőségbiztosítás és ellenőrzés ISO 11296 – 1 és – 3
  - A csővezeték rehabilitációs és felújítási munkálatokkal foglalkozó cégek minősítése
- ÖGL TL202
  - Osztrák műszaki útmutató/irányelv Close Fit csőbéleléshez

Szabványok és Kézikönyvek

- DWA M 143-11
  - Német kézikönyv Close Fit csőbéléssel történő szennyvíz csatornák felújításához – módszer ismertetése
- DWA A 143-2
  - Német kézikönyv szennyvíz csatornák felújításához – tervezési szabvány
- DiBT jóváhagyás
  - Építőanyagok német jóváhagyása

Anyagok és Módszerek

- „A” módszer:

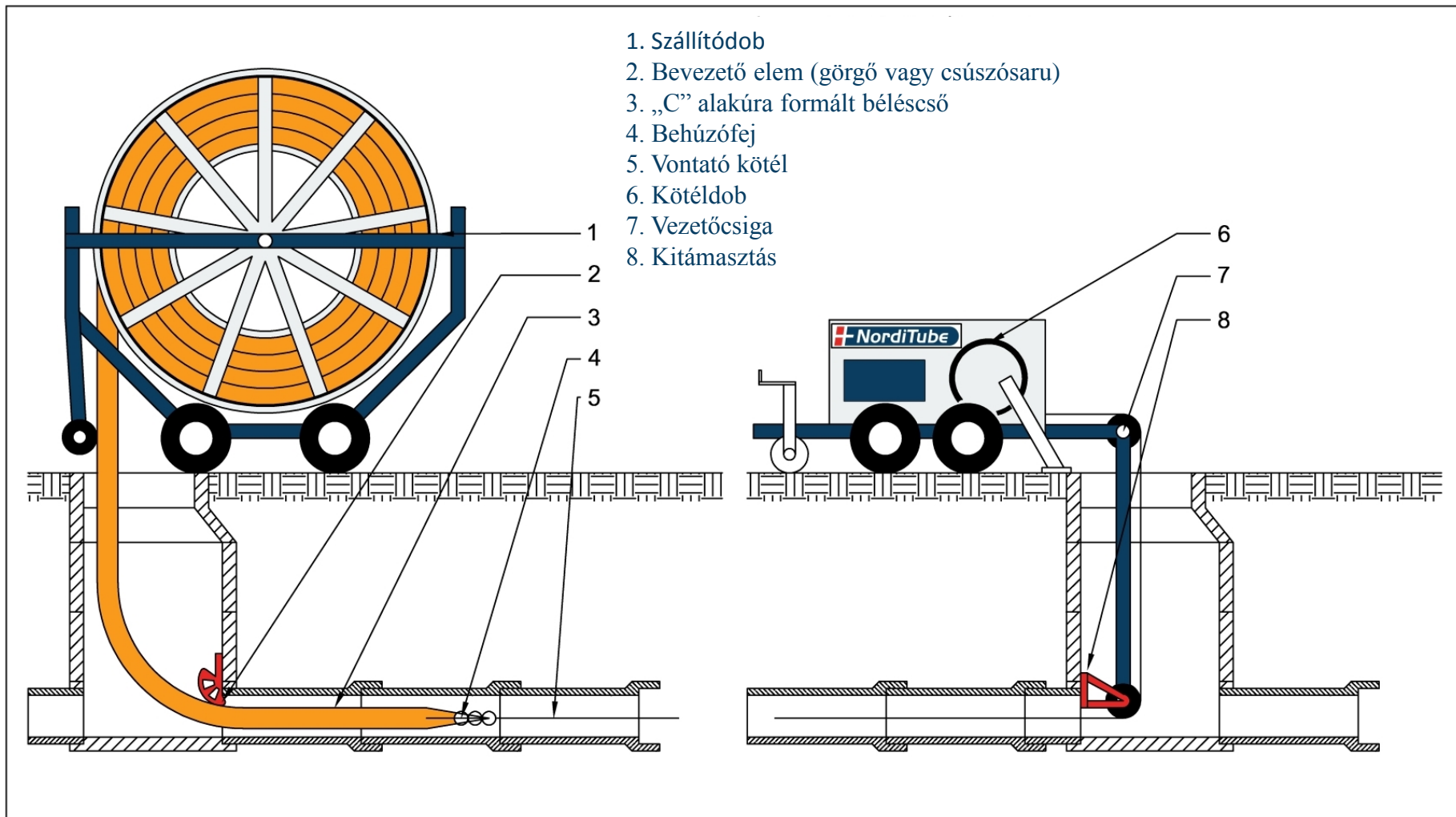
- A béléscsövet gyártó üzemben „C” alakra behajtják, majd egy dobra tekercselve szállítják a helyszínre. A csövet közvetlenül a dobról húzzák be és utána körkörösre alakítják.
- Anyagok: PVC-U; PE100; PE100RC; PE80
- Átmérők tartománya: DN 100 – DN 500
- Max. hossz általában 500m, de akár 1000m is lehet (átmérőtől függően)

- „B” módszer:

- A béléscsövet a behúzás helyszínén zömítik vagy „C” alakúra behajtják és a felújítandó csőbe behúzzák. A kikerekítésre ezután kerül sor.
- Anyagok: PE100; PE100RC;
- Átmérők tartománya: DN 100 – DN 1500
- Max. hossz: általában 500m, de akár 1000m is lehet (átmérőtől függően)

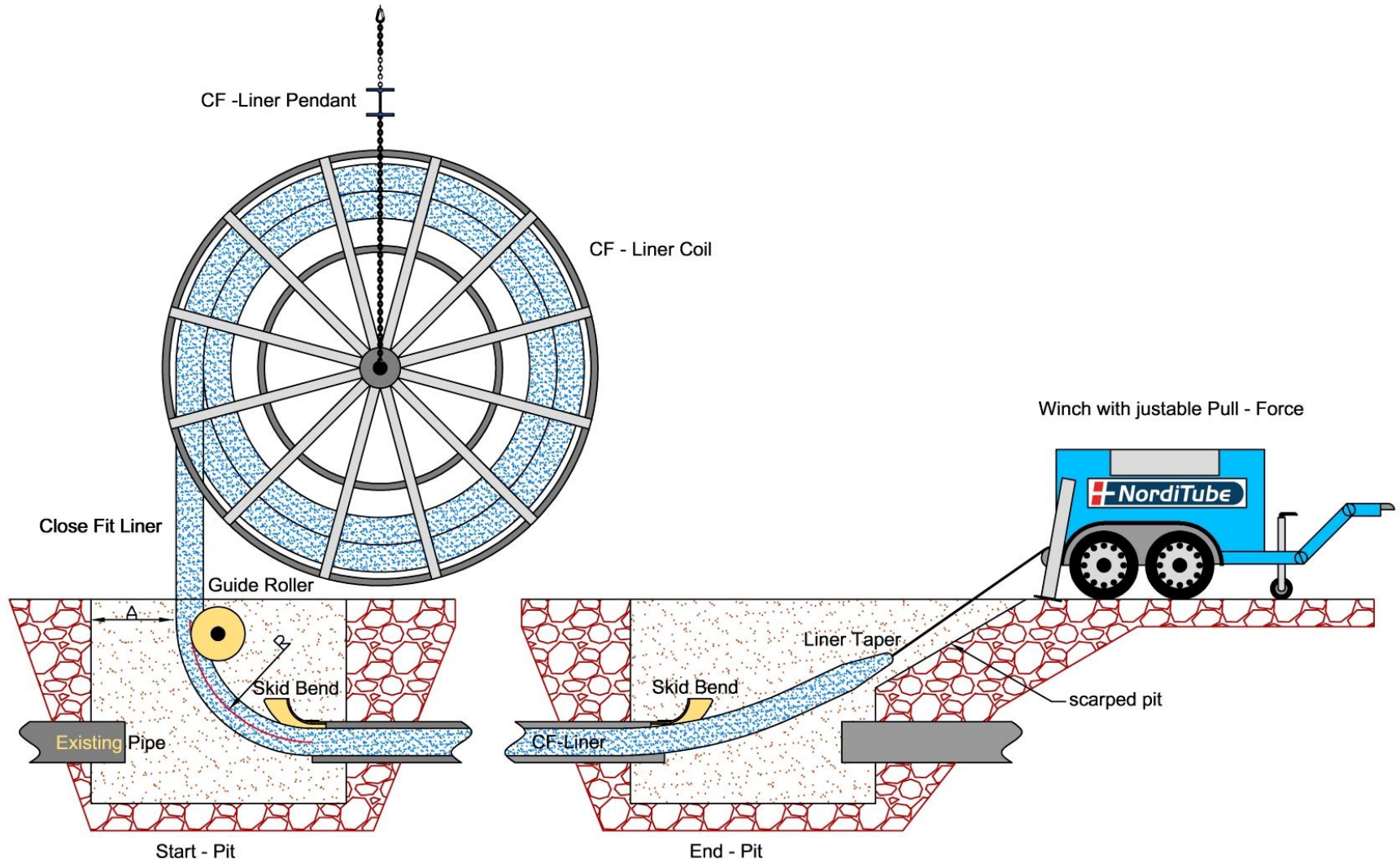
Anyagok és módszerek

A gyártóüzemben „C” alakúra formált béléscső behúzása
(„A” módszer)

Anyagok és módszerek

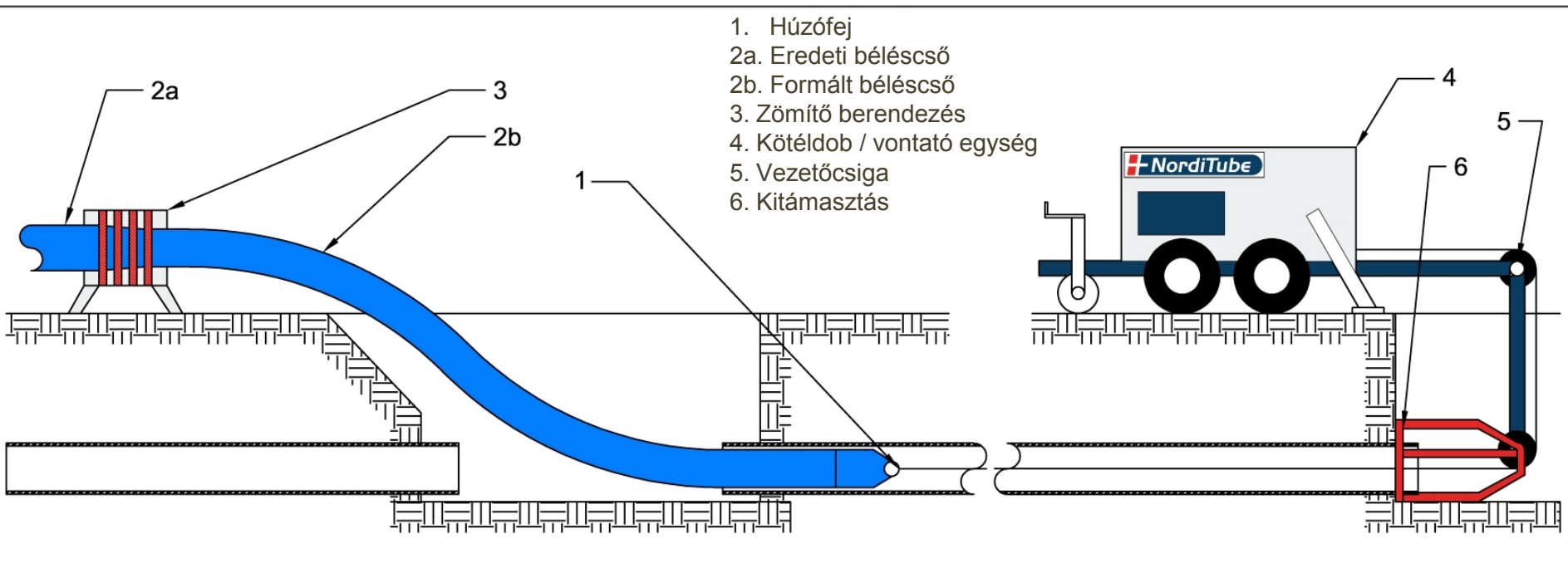
Close-fit cső behúzása nyomócsőbe nyitott munkagödrön keresztül („A” módszer)

Anyagok és módszerek

A lehetséges legkisebb külső átmérőre redukált vagy „C” alakra formált béléscső behúzása a helyszínen („B” módszer)

1. Húzófej
- 2a. Eredeti béléscső
- 2b. Formált béléscső
3. Zömítő berendezés
4. Kötéldob / vontató egység
5. Vezetőcsiga
6. Kitámasztás

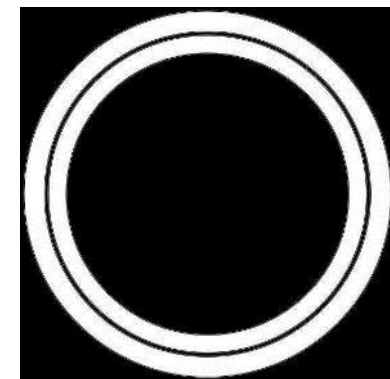
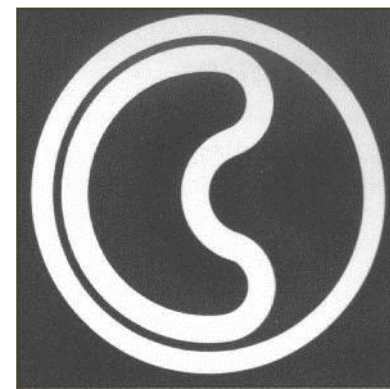
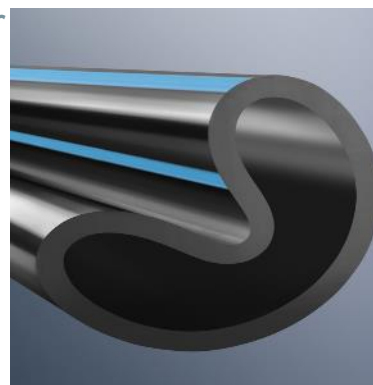

Termék: r.tec Close Fit cső

Technológia

- Előre deformált PE cső alkalmazása („A” módszer)
- A Close Fit bélés cső behúzása a régi csőbe a már meglévő aknák vagy minimális méretű munkagödör segítségével.
- A Close-fit cső kör alakú csővé történő visszaformálása hő és nyomás segítségével.
- Az új bélés cső nyomás hatására szorosan illeszkedik a régi cső belső falához.
- Az r.tec Close-Fit cső szabványos PE-szerelvényekkel csatlakoztatható a meglévő hálózathoz.

Alkalmazás

- Szennyvíz-, ivóvíz-, gáz-, ipari-, olajvezetékekhez.
- Majdnem minden csőanyaghoz
- Átmérő DN 150 – 400 mm

Termék: r.tec Close Fit cső

Tulajdonságok – nyomócsövek

- DN 150 – DN 400 - PE100 cső SDR17
- PN 10 bar ivóvíz-vezetékekhez (kék csíkkal)
- PN 6 bar gázvezetékhez(narancs csíkkal)
- Csomagolás: dobra tekercselve

Tulajdonságok – gravitációs csövek

- DN 150 – DN 400 - PE100 cső SDR26
- DN 350 – DN 400 - PE100 cső SDR32
- Fekete cső csík nélkül
- Szürke belső bevonat is lehetséges
- Csomagolás: dobra tekercselve

Termék: r.tec Close Fit cső

Csatlakozástechnika

- A szabványos csőhöz való csatlakozás elektrofittingekkel történik
- Ezért a mérettől függően szabványos vagy speciális elektrofittingek kerülnek felhasználásra. (OD100/110 OD150/160 OD 300/315)
- A lecsatlakozások kialakítása nyeregídommal történik.
- Ezért munkaárok ásása szükséges.

Termék: r.tec Close Fit cső – PCCL Projekt

POLYETILÉN CLOSE-FIT BÉLÉSCSŐ – ANYAG TULAJDONSÁG ÉS HOSSZÚTÁVÚ ÉLETTARTAM VIZSGÁLAT

1) A. Frank, 2) A. Hofmann, 3) M. Haager, 4) G. Pinter

- 1) Polymer Competence Center Leoben GmbH, Ausztria
- 2) Rabmer Bau- und Installations GmbH & Co KG, Altenberg, Ausztria
- 3) AGRU Kunststofftechnik GmbH, Bad Hall, Ausztria
- 4) Institute of Materials Science and Testing of Plastics, University of Leoben, Ausztria

CONTENTS

PRESURE PIPES

SEWER PIPES

EQUIPMENT

SPR SEWER

POLIETILÉN CLOSE-FIT CSŐBÉLÉS – ANYAG TULAJDONSÁG ÉS HOSSZÚTÁVÚ MEGHIBÁSODÁSI VISELKEDÉS

• ÖSSZEFOGLALÓ

A jelen munka során egy kereskedelemben kapható PE 100 Close-Fit béléscső átfogó anyagvizsgálatára került sor, amelyben a fő hangsúly mindig a hagyományos cső anyagi tulajdonságainak és az újra-alakított CFL végső állapotának összefüggésén alapult, amely a beépítés során jelentős további termikus és mechanikai kezelés következtében változhat.

Kimutatásra került, hogy **jelentős hő-oxidációs öregedés nem történt**. Azonban **a véglegesen telepített Close-Fit béléscső jelentős javulását észlelték** a visszamaradó feszültségekkel kapcsolatban, amelyek majdnem teljesen lecsökkentek.

Ezenkívül **pozitív hatást tapasztaltunk az anyag repedésállóságával szemben**.

POLIETILÉN CLOSE-FIT CSŐBÉLÉS – ANYAG TULAJDONSÁG ÉS HOSSZÚTÁVÚ MEGHIBÁSODÁSI VISELKEDÉS

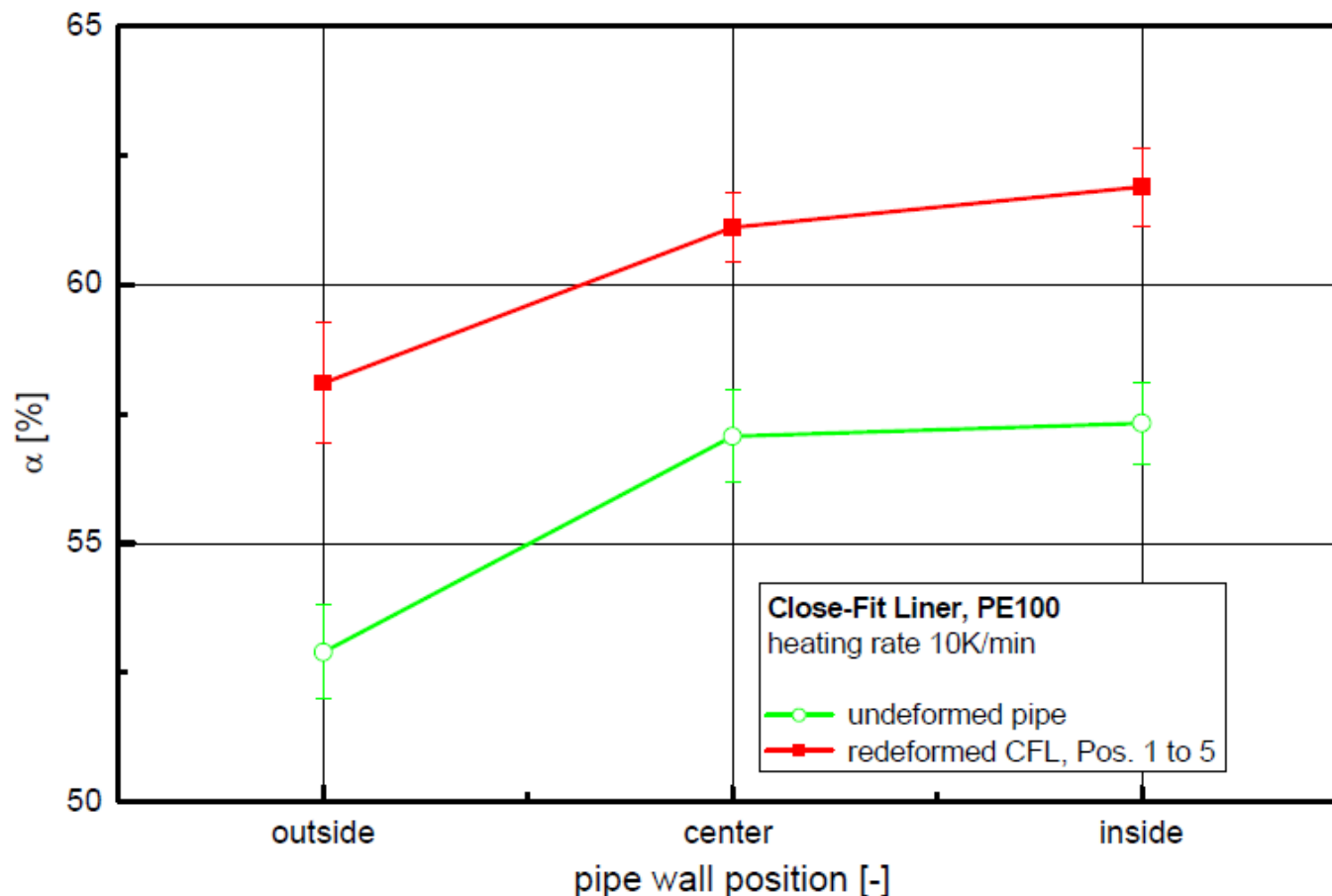
Az 1-5 pozíciók definíciói a mintadarab előkészítéséhez: b) A deformált CFL közbülső, C alakra formált állapota.

A cső több pontján mintákat vettek, amelyet aztán vizsgálatoknak vettetek alá.

Ha lehetséges volt, a mintákat különböző csőfal pozíciókból készítették. (belső csőfal, csőfal közepe, külső csőfal).

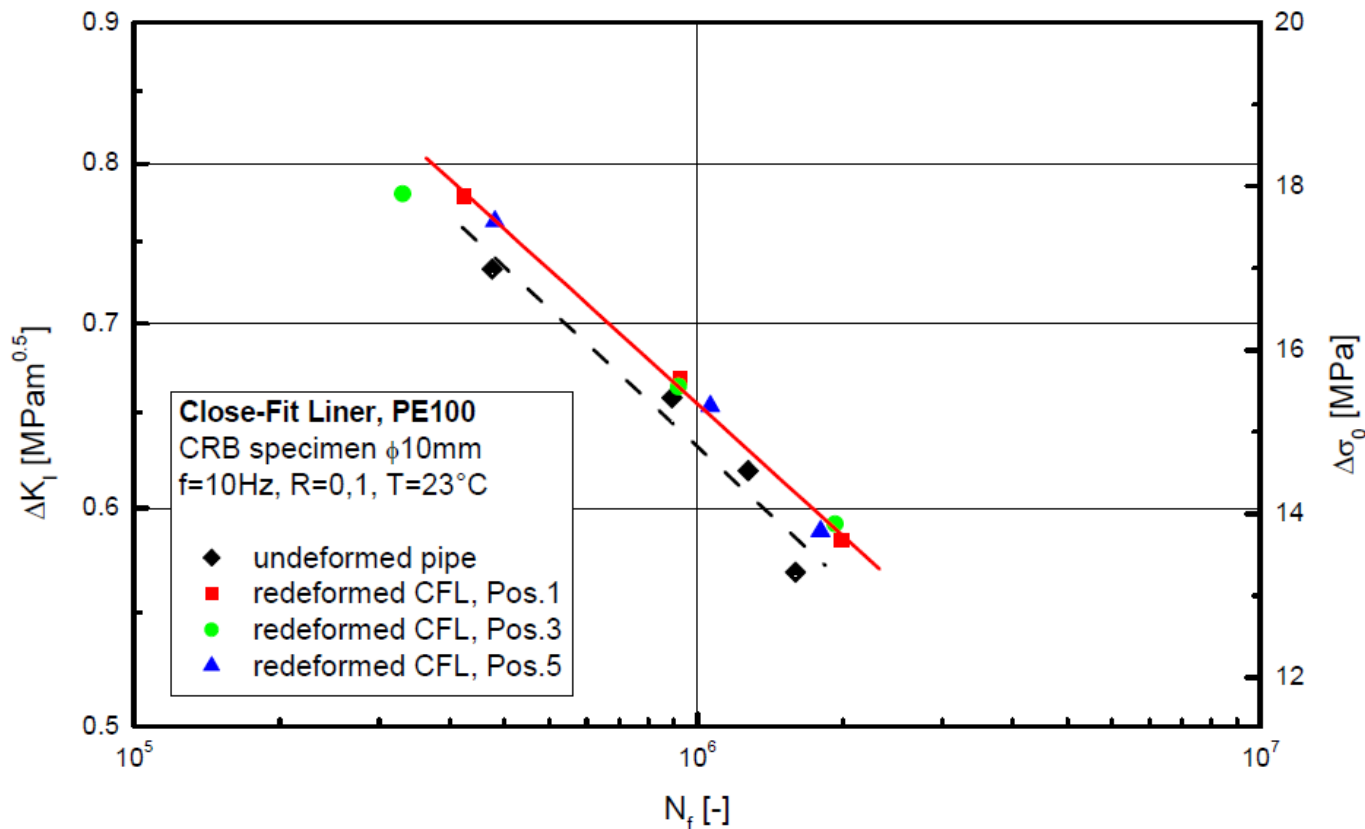

POLIETILÉN CLOSE-FIT BÉLÉSCSŐ – ANYAGMINŐSÉG ÉS HOSSZÚTÁVÚ MEGHIBÁSODÁSI VISELKEDÉS

Kikristályosodás α különböző csőfal pozíciókban a nem-deformált csőben és az újra-formált Close Fit csőben.

POLIETILÉN CLOSE-FIT CSŐBÉLÉS – ANYAG TULAJDONSÁG ÉS HOSSZÚTÁVÚ MEGHIBÁSODÁSI VISELKEDÉS

Figure 11: Failure cycle number N_f of CRB specimens as a function of the stress intensity factor ΔK_I and the ligament stress range $\Delta\sigma_0$, respectively, at a temperature of 23°C for the undeformed pipe and the positions 1, 3 and 5 of the reformed CFL.

POLIETILÉN CLOSE-FIT CSŐBÉLÉS – ANYAG TULAJDONSÁG ÉS HOSSZÚTÁVÚ MEGHIBÁSODÁSI VISELKEDÉS

KÖVETKEZTETÉS

Összességében az elvégzett vizsgálat azt jelzi, hogy a deformáció és az újrafarmálás során a csőanyag tulajdonsága nem változott.

Sokkal inkább a megmaradó csőnyomás jelentős csökkenése tekinthető jelentős javulásnak a végső csőteljesítményben, és a hosszú távú alkalmazás szempontjából is javíthatja a csövek megbízhatóságát a potenciális meghibásodási módokkal szemben, mint pl. repedések keletkezése vagy lassú repedésnövekedés.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ennek a tanulmánynak a kutatási munkálata a Polymer Competence Center Leoben GmbH (PCCL, Austria) szervezetnél az osztrák Közlekedésügyi Minisztérium, Innováció és Technológia K_{plus}-programja keretében készült, a Leoben Egyetem, AGRU Kunststofftechnik GmbH (Austria) és Rabmer Bau- und Installations GmbH & Co KG, Altenberg (Austria) közreműködésével. A PCCL-t az osztrák kormány és a stájerországi és felső-ausztriai állami kormány finanszírozza.

Esettanulmány – r.tec Close Fit béléscső „A“ módszer

Taglio di Po, Italy projekt – Világrekord hossz az „A“ módszerhez OD 315-ben

Referenciák – Ivóvíz rendszer

- Taglio di Po, Olaszország
  - Hely: Taglio di Po, Olaszország
  - DN 315 (mm)
  - Világrekord:
950 m felújítása egy szakaszban
  - SPR TEC - **Close-Fit** béléscső technológia
  - Üzemi nyomás: 4 bar

Referenciák – Ivóvíz rendszer

- Taglio di Po, Olaszország

Referenciák – Ivóvíz rendszer

- Taglio di Po, Olaszország

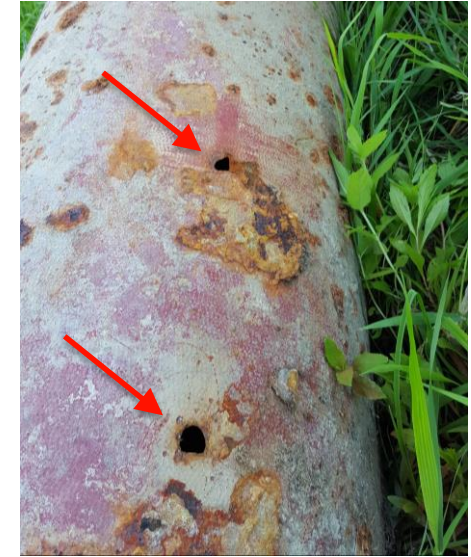
Esettanulmány– r.tec Close Fit bélésű „B“ módszer

Wilhering projekt; RTi Ausztria az AGRU and Norditube együttműködésével

Projektadatok és kihívások

- Megrendelő: RHV Donautal
- Projektcég: Linz AG Abwasser
- Rendelés értéke: EUR 1,544 Mio (incl. USt)
- Üzemelő cső: öntött vas, DN400
- Meghibásodás: korróziós lyukak
- Teljes hossz: 5270 m
- Aknák száma: 10 db
- Szakaszcím: szivattyúállomás Wilhering – kifolyóakna S47
- Helyszín: Duna völgy – Wilhering és Linz között a B129 mentén
- Mélység: kb. 2,0 – 6,5 m
- Speciális követelmények: felújítás max. 10 szakaszban.

Feladat

Műszaki megoldás

- Rendszer: alakváltó – r.tec Close-Fit cső
- Csoport: felújítás
- Anyag: PE 100 RC DA 400mm x 15,8mm SDR 26
- Csőgyártó: Fa. AGRU, Bad Hall
- Előírás: mindössze 10 szakasz volt tervezve
→ szakaszhosszok 441m és 624m között
- Megoldás: helyszínen történt a csőformálás –
„B” módszer első alkalommal r.tec Close Fit béléscsővel!
- Strukturális funkció: független „A” osztály;
Close Fit cső új csőként kezelve
- Várható élettartam: min. 50 év
- Aknák: 10 akna cseréje, beleértve a szerelvényeket

Wilhering projekt

1. PE csövek kiszállítása

Wilhering projekt

2. Hegesztés

Wilhering projekt

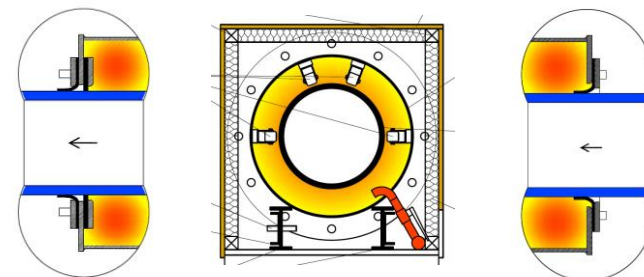
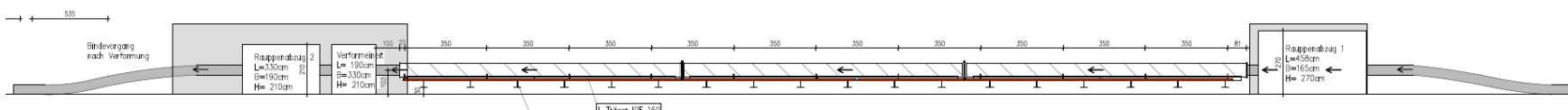
2. Hegesztés

Wilhering projekt

3. Berendezés építése

Wilhering projekt

3. PE-cső helyszínen „C” alakra történő formálása

Wilhering projekt

3. PE-cső helyszínen „C” alakra történő formálása

Wilhering projekt

4. Alakformált csövek előkészítése behúzásra

CONTENTS

PRESURE PIPES

SEWER PIPES

EQUIPMENT

SPR SEWER

Wilhering projekt

4. Alakformált csövek előkészítése behúzásra

Wilhering projekt

5. Ideiglenes ellátóvezeték

Ideiglenes csatlakozás a már meglévő csatornahálózathoz

3 szakasz mindegyik 1800m hosszú PE OD225-el

Connection to temporary pipe

Wilhering projekt

5. Tisztítás rugalmas tisztítóelemekkel

Kettenmolch

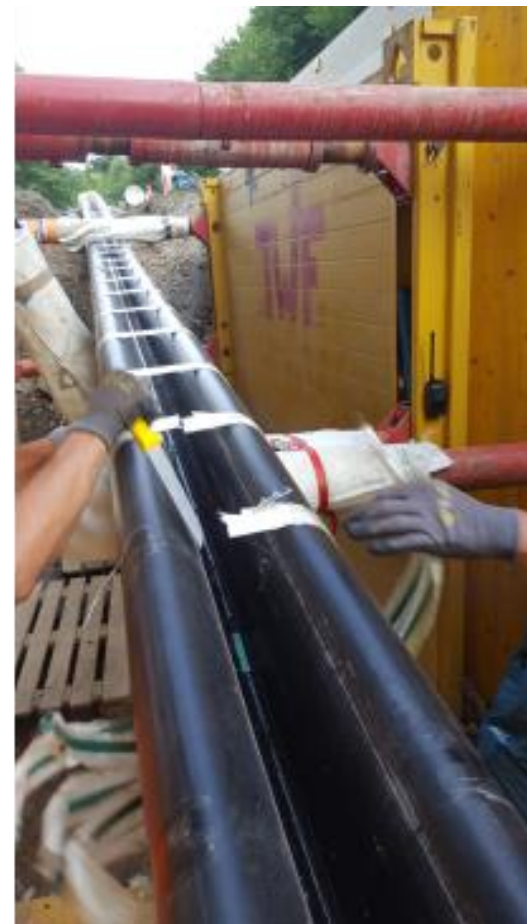

Wilhering projekt

6. Behúzás csörlőkkel

2x 10 tonna súlyú párhuzamos csörlő

Wilhering projekt

6. Behúzás

Wilhering projekt

7. Close Fit cső alak visszaformálása

Gőzfejlesztő berendezés

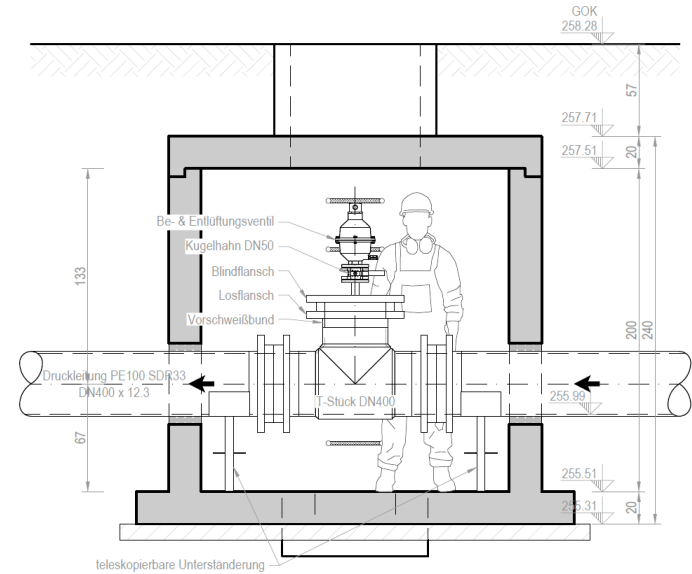
Alakvisszaformáló eljárás

Wilhering projekt

8. Új aknák és a csatlakozás

FT-Schacht mit Auftriebssicherung

Montagearbeiten

CONTENTS

PRESURE PIPES

SEWER PIPES

EQUIPMENT

SPR SEWER

Wilhering projekt

9. Visszatöltés – üzembe helyezés

Visszatöltés

ROHRTECHNIK
INTERNATIONAL

PROVIDING SOLUTIONS

NORDITUBE TECHNOLOGIES

www.norditube.com

sales@norditube.com

KÖSZÖNÖM!